

РІК XIX. ДЖЕРСИ СІТИ, Н. ДЖ. ЧЕТВЕР, 17 СЕРПНЯ 1911. ЧИСЛО 33.

VOL. XIX. JERSEY CITY, N. J., THURSDAY, AUGUST 17, 1911. No. 33.

Усіх наших читачів і прихильників просимо о вибаченні, що отсе число виходить в зменченім форматі. Причина лежить в тім, що мотор, порушуючий друкарську машину, з вини контрактора попсував ся, і направила вимагала кілька днів часу. Печатанє в чужій друкарні з технічних зглядів є незвичайно утруднене, а при тім і получене з великими коштами. Ми отже вибираючи з двох злих менше, порішили таке, що отсе число наші читачі дістануть лиш на 8 сторів. Отсю кривду постараємо ся в найблизшій часі надолжити.

ВІДОЗВА

ДО ВСІХ П. П. МІСЦЕВИХ ОРГАНІЗАТОРІВ, ТАЙ ВІДДІЛОВИХ ПРЕДСІДАТЕЛІВ Р. Н. С.

Позаяк майже третя часть з п. п. місцевих Організаторів не поступають так, якби після статута тай інших розпоряджень належало поступати, а тим самим завдають багато непотрібної роботи так гол. секретарям як і мені, — проте прошу всіх п. п. місц. Організаторів, щоб в обсягу своїх чинностей, застосувались до низше поданих інформацій.

1. Деклярації нових членів wraz з вступним і іншими належитостями належить висилати на руки гол. фін. секретаря, а картки з книжки орг. до мене. Ті картки прошу присилати тогди, коли новий член був через лікаря узнаний за здорового і деклярація зістала відіслана там, де повисше згадано.

Всі картки мусять бути найдалше перед кождим першим до мене надіслані. Бо на дрімір лучилось таке: Один п. місц. орг. прислав мені картки з мая десь около 6-го червня, коли я всі рахунки відіслав вже був гол. секретарю. За кілька днів пише, чому я йому не присилаю премії. Я не був в стані йому виплатити в червні, але аж в липні, позаяк він прислав за пізно картки.

2. Що до висилки премії і звороту мені посвідок. Висилаючи премію, п. п. місц. Орг. завше прошу, аби по отриманню звернув кождий посвідку зараз. Але се у деякогтрих діє ся инакше. Гроші відобрав, посвідку згубив або вона лежить поміжи його урядовими паперами, з якого то powodu я змушений два або й більше разів по таку писати. Отже прошу тих п. п. місц. Орг., котрі знають, що еще за май, червень і липень винні мені посвідки, най зараз мені такі відішлють.

3. Кілько належить ся п. місц. Орг. за з'організоване одного члена

до Р. Н. С.? Один з п. місц. Орг. пише до мене, що чусь покривдженим що-до премії, бо: „Я з'організував — так він говорить — одного члена, взявем від него 50 цнт. вступного. За него отримавем 50 цнт. надгороди. Другим разом взявем від члена \$3.50, а Ви мені, Пане організатор, знов тільки 50 цнт. дали, яко надгороду. Се нема справедливости і т. и.“

Отже даю Вам, Пане місц. Організатор, до відома, що Р. Н. С. не платить якогось там проценту від вступного, яке платить новоприступаючий член, тільки 50 цнт. за кождого одного, без різниці, чи член заплатив 50 цнт. вступне чи \$3.50.

А тепер слово до Вас, пов. відділові Предсідателі. Є багато відділів Р. Н. С., котрі не мають ще місцевого організатора. Близь Вам, п. п. від. Предсідателі, лежить добро та розвій нашої організації на серці, то прошу на найблизших своїх засіданнях (мітінгах) вибрати особу, котра би радо та щирим серцем занималась організованем наших братів Русинів до Р. Н. С. Ті най ся зголосять до мене по книжки організаторські тай по відповідні повновласти.

4. Тим п. п. місц. Організаторам, котрі жадають премії за рік 1910 т. є. з перед конвенції, заявляю, що такої зачислити не могу, бо перше я перед конвенцією не урядував, а по друге, всі рахунки зістали ще перед конвенцією замкнені.

Ілія Моранець,
гол. Організатор Р. Н. С.

Новий еміграційний закон. В Вашингтоні предложено сими днями новий законопроект і нема сумніву, що він зістане введений в жите. Після нього наступилиб великі зміни в еміграційних постановах. І так: Китайцям, вступ до сего краю має бути далеко більше доступний, як до тепер, з тим однак, що вони не можуть бути горожанами Злучених Держав.

Свобідно подорожувати по Злучених Державах можуть чужосторонні державні урядники, подорожуючі, купці і промисловці.

Вступу до Злучених Держав не будуть мати особи мужеського пола, від 16 або більше літ, котрі суть фізично настільки розвинені, що могли би читати і писати, а однак не уміють ні читати ні писати на жадній мові, або нарічу. Є там однак застережене, що особа перебуваюча в Америці, може спровадити свого батька або діда, если вони є повисше 55 літ віку, або сина не старшого як 18 літ, без згляду на те, чи вони суть письменні, чи ні.

Если корабельна компанія привезе до Америки іммігранта, котрому вступ тут заборонений, заплатити кару 100 доларів.

Робітникам, котрі приїжджають до

Америку за контрактом, вступ є заборонений.

Кара 400 дол. є поставлена на того, що заохочує чужинців до імміграції до Америки.

Если який емігрант поповнить злочин в перших п'ятих літах свого побуту в Америці, буде назад відісланий до старого краю.

Отсе суть найважливіші постанови нового закона, який безперечно зістане ухвалений.

ЗВІТ ЗІБРАНИХ ФОНДІВ І ЖЕРТВ.

На дни 12-го с. м. вислано за посередництвом фірми „Bank of Europe“, 1-st Ave., cor. 74-th Str., New York, N. Y. отці фонди і жертви, зібрані „Свободою“:

1). Жертви на приватну укр. гімназію Рогатині; (Краєвий Союз Кредитовий, кн. ч. 7000, Львів).

Оголошено:
в числі 13 - \$62.60
„ 26 - 12.50
Разом \$75.10 = 370.03 кор.
Число посвідки: 10.683.

2). Фонд Олени Січинської (Краєвий Союз Кредитовий — Львів.)

Оголошено:
в числі 26 - \$12.50 = 61.25 кор.
Число посвідки: 10.684.

3). Фонд „Рідна Школа“ („Дністер“, кн. шадн. число 6.800. Львів.)

Оголошено:
в числі 13 - \$103.25
„ 14 - 11.00
„ 15 - 12.05
„ 16 - 2.00
„ 17 - 5.00
„ 26 - 17.22
„ 30 - 16.94
„ 33 - 8.00
Разом \$175.46 = 865.15 кор.
Число посвідки: 10.685.

4). На пам'ятник Т. Шевченка в Києві. (Краєв. Союз Кредит. кн. шадн. ч. 5555, Львів.)

Оголошено:
в числі 13 - \$10.70
„ 14 - 1.00
Разом \$11.70 = 57.27 кор.
Число посвідки: 10.686.

5). На читальняний дім в селі Пеняки. (о. Гр. Грушка, Пеняки.)

Оголошено:
в числі 13 - \$16.15
„ 14 - 4.00
„ 15 - 2.00
„ 16 - 7.90
Разом \$30.05 = 147.76 кор.
Число посвідки: 10.687.

6). На укр. бурсу в Сяноці. (Краєвий Союз Кред., Львів.)

Оголошено: \$9.40 = 45.89 кор.
Число посвідки: 10.688.

7). Вибірчий Фонд в Галичині. (Краєв. Союз Кред. кн. ч. 15.000. Львів.)

Оголошено:
в числі 21 - \$3.25 = 15.52 кор.
Число посвідки: 10.689.

СПРОСТОВАННЯ.

I.

В виказі новоприступивших членів, поміченим в числі 31-ім „Свободи“, зайшла помилка в виказі членів з 237 відділу: іменно з 15 вказаних членів приступили до Р. Н. Союзу лиш: Константин Вусач, Дмитриків Петро і Каміньський Самсон. Прочі 12 членів приступили давніше, а тепер змінили лиш свою адресу.

Т. Лабовський, гол. рек. секр.

II.

В розметі за місяць липень 1911 оголошено між иншим:

Від. 110. Гамада Агафія, ж. Івана 400.00 коли поправно має звучати:

Від. 119. Гамада Агафія, ж. Івана 400.00

Просить ся усіх інтересованих спростованє дотичної похибки прийняти до відома.

С. Ядловський, гол. секр. фін.

ВИКАЗ ЖЕРТВ НА „УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ“ В НЬО ЙОРКУ.

В 31-ім ч. „Свободи“ квітовано \$246.86

Тов. „Українська Воля“ в Нью Йорку, відділ Укр. Р. П. Ор. „Гайдамаки“ 10.00

Братство сьв. Володимира в Нью Йорку 10.00

На бали братства сьв. Володимира в Нью Йорку зібрали Гр. Щербатий, Онуф. Шеремета і Ів. Матейко: по 50 цнт.: Ан. Котович і В. Мазур; Ілько Медвідь 30 цнт.; по 25 цнт.: Д. Гула і П. Гуменюк; меншими датками \$2.96. — Разом 4.76

На весілю В. Дядова зібрав Й. Хомів \$5.37. В. Дядів від себе 1 дол. — Разом 6.37

Загальна квота \$277.99

Дальші жертви просить ся посилати на руки касієра: С. Чосник, 96 Ave. A., New York, N. Y.

Просить ся також приймати колекторів, котрі колектують по Нью Йорку. Кождий колектор має колекторську книжочку, на котрій є вибита печать Ком. до буд. Укр. Нар. Дому в Нью Йорку.

За Комітет:

Яків Корнат, предс.,
Стефан Чосник, кас.,
Іван Матейко, секр. фін.

ВІЧЕ

в справі Миросл. Січинського і в справі засуду 99 укр.-руськ. академиків відбуде ся

в неділю, дня 27-го серпня с. р.

о годині 2-ій пополудни, під голим небом, на площі ноло почти,

147 в TRESCKOW, PA.

До численної участі всіх місцевих і доколичних Русинів та Русинок запрошує сердечно Вічевий Комітет:

Касян Шеретід,
Гриць Фабіян,
Леонко Вітушинський,
Клим Кривошия.

ОБРУСИТЕЛІ.

Нова історія з сусільного життя поліської країни.

Н. ЛАНСЬКОЇ.

З великоруського переклада ***

(Дальше).

— Ще сего не стало! — проворкотіла пані маршалкова, заглянувши йому через плечі на папір. Але вже пропало і пішов аркуш паперу на вандрівку від хати до хати, визиваючи насмішливі уваги і ушпильні слова. Декотрі, витягаючи неохотно рубля, давали лише для того, щоб о них хто що злого не сказав, всі уважали те за напасть і ганили Віру Пилипівну, а лікар Пшепрошинський, лихгар місцевий, не пожегав готовими грішми нічого, лиш написав великими буквами, що дарує п'ять рублів із суми тих сто, котрі йому остав ся винен небішник.

— Чи ви опаліли! — сказав йому Петро Іванович, прочитавши таку дописку і з прудкості хотів роздерти папір, але як лікар з чемними укланями зачав представляти йому свої причини, то пан маршалок зм'як.

— Я того не знав, не знав! то ваш інтерес, — сказав і взяв ся зраховувати зібрані гроші. В квоті показало ся сто і кілька рублів, зчисляючи і тих п'ять, котрі справникова мала потягнути сама від себе. Поліцей Кузьма, що ходив по місті за підписами, дуже був зрадований, що йому так добре пішло.

— Кілько грошей, що! — говорив він в коріннім склепі жида Маєра, де брав усе оковиту для справника, розкладаючи зібрані гроші.

— Таки доста назбирав! — сказав зависно жид, позирючи на паперки.

— Хоть поховують як належить ся, — говорив Кузьма. — Добрий пан був... Часом був трохи прикрий, ну, звичайно, пан, але таки було розсердити ся, таї зараз подобріє. Свої його таки замі...

— Або що? — запитав цікавий жид.

— Таки не мали над ним сумління... Коби небішник був жив, чи був би він допустив, аби на його похорон чужі складали ся, — замітив він глубокоумно. — Якій був хорий, ледво дихав, а за вином як посилає, то все бувало скаже: Скажи, Кузьмо, Маєрови, як пенсію возьму, то все заплачу. Бігме Боже!

— Файний був пан, — зітхнув жид, сховавши свої гроші і витер ніс полою свого замаязаного даламана.

Віра Пилипівна як дістала до рук гроші разом з аркушем складковим, то мало не умліла, прочитавши приписку чемного лікаря, а не умліла для того, що злість пірвала її велика і перешкодила заняті ся тою обструкційною роботою. Вона цаплюжила лікаря остатніми словами; накинута ся на його жінку, на дитин, на всіх кривних і знайомих його. Слова насували ся самі від себе. Ніколи ще не була так вимовною.

— Поміркуйте лише, — говорила вона до жінки судії, — Анно Гаврилівна. Поміркуйте лише, що я стратила мужа, що ми лишали ся без удержання, Бог знає що тепер з нами буде, а він боїть ся стратити тих нужденних сто рублів! Та він їх самими процентами від других відбере...

Анна Гаврилівна не знала, що на то сказати і зачала прощати ся. Віра Пилипівна, успокоївши ся трохи, зраховувала гроші, подивила ся, хто кілька дав, визлостила ся на протоєрея, що з свого достатку дав лише одного рубля, похвалила поліційного секретаря, що з свого недостатку дав два і зробивши в пам'яті якийсь математичний розрахунок, замкнула гроші до комоди.

На другий день був похорон. Ліза в жалобній сукні, з модною фризурою на голові ушпирала ся, що треба справити обід, що з поважання для батька вона не допустить, аби поховати як-будь, а коли старий Гусев, приятель покійного, вложив їй на розум, що за чужі гроші обідів справляти не випадає — то Ліза дуже розилакала ся, назвала тайком Гусева старим папугаєм і виїшла з покою, тріснувши дверми з цілої сили, чим певно сказала своє поважання для батька.

Хоть обіду не було, але поховало ся Кирила Семеновича з належною честію. Зібрали ся всі урядники, всі цікаві; то було безплатне видовище, тож нікому

не хотіло ся опустити його; сьпівали дяки, перед труною несли хоругви і сьвічки; ішло много народу, балакаючи поміж собою, як зложені у покійного руки, кілька коштів сукно і у кого бране, кілька дадуть дякам і як побиває ся жінка. Все було в належнім порядку. Протоєрей в чорній ризі з срібними галюнами чувствительно говорив проповідь своїм приємним тенором, дяки вдатно підхажували, а „вічна память новопреставленому боярину Кирилу“, що відсьпівав хриплим басом отець дякон, витиснула слези на очах Петра Івановича. Він витягнув хустину з кишені, обер лице, звів очі до неба і сердечно подякував Богу за те, що умер не він, всім потрібний „пан маршалок“, але старий, нікому не потрібний справник. Гуторячи, перешептуючись, сьміючись і осуджуючи, провела товпа народу покійника аж до самого цвинтаря, не хотючи опустити найменшої дрібниці сумного обряду.

Кирилови Семеновичеві призначили почесне місце там, де лежали знамениті покійники; його поховали лицем на схід, відки видно було як на долоні ціле місто, де він царствував недовго і де скінчив нещасливо.

На тім самім цвинтарі, лише не в такім упривілейованім місці, там де не було не то паркану, але й простого плота, де сусідські кози і свині гуляли по гробах як по пасовищу, спочивав в простій дерев'яній труні і в арештантській одежі селянин Вовчої волости, Петро Підгірний. Там не було ані пам'ятників, ані хрестів, взагалі ніяких знаків, котрі вказували би на місце вічного відпочинку. А як дощ розплескав і худоба розмісила нашіпи рівно з землею, тогди ніхто і не пізнав би, що то були колись, може й недавно, християнські гроби. Тут ховали арештантів, людей без роду і імені, случайно попавших до шпиталю чужоземців, жебраків, всяких незнайомих прибулудів, утоплеників, замерзлих і всіх погнбших несподіваною смертю.

Рівночасно припавша смерть селянина Петра Підгірного і справника Кирила Семеновича завершила ряд епізодів дотикаючих історій соснівського „бунту“. Прочих п'ять „сучасників“ випустили з криміналу в сам час, коли один із них, веселий і жвавий чоловік, Василь Крюк, доведений до крайної розпущки, хотів наложити на себе руки, а прочі майже отуманіли під замком від насильної бездіяльності, з великої гризоти, самоти і нуди.

Петро Іванович, явившись до криміналу, сказав коротеньку, поучаючу промову, з котрої зрадувані мужики нічого не зрозуміли; низько поклонивши ся „пану маршалкові“, подякували за ласку і виїхавши на волю, відсьвяткували той день так, що всі п'ять, а найдужше Василь Крюк, упили ся в найближшій шинку.

Петро Іванович був дуже рад з своєї промови і з мужицької подяки, лише жалувал, що у нас нема звичаю друкувати таких важних і мудрих промов. Потому, розповідаючи про всі ті події, завжди додавав, що „если соснівці з ласки того старого дурня справника попали до криміналу, то мають завдячити лише йому, Петрови Івановичеві, що не попали на каторгу“.

Конець першої часті.

ЧАСТЬ ДРУГА.

I.

Від часу соснівського „бунту“ минуло з півтора року і в повітовім місті много перемінено ся: прибули нові люди, зійшли зі сцени декотрі старі і сумна історія „праскорбних недорозум'їнь“, як урядово затитуловані були події соснівські, майже всім випали з пам'яті.

Посередник Гвоздик, що на якийсь час попав був в страшну неласку, доступив знов ласки за протекцією Знаїди Львівни і був призначений до внутрішніх покоїв його превосходительства Михайла Дмитрієвича; Петрови Івановичеві Лупинському дали ордер і грошеву нагороду, а він з того поводу справив бал; на місце небішника Кирила Семеновича був іменованний справником пан Слоняєв, бувший становий, що прибув з ся чимсь його превосходительству при ушпиреню бунту в його маєстности, через що й авансував при най-

ближшій нагоді для приміру і заохота прочих станових. Пану Слоняєвові було зразу на с'їм чільнім становиску якось ніяково; але проярливі люди знали добре, ще він, скоро тільки освоїть ся, борзо покаже свою правдиву барву. На місце легкодушного посередника Грохотова, котрий не вмів навіть нічим покоришувати ся, приїхав з Вятки чи з Перми п. Шнабе, котрий вже користувався всім а всім. Судю слідчого перенесли десь на північ, делікатного прокуратора вислали на полудне, а на його місце приїхав чистої крові Німець Густав Андрієвич Шольц. Майже рівночасно з прокуратором Шольцем з'явив ся і новий військовий начальник Олександр Данилович Зиков, а вкінці на місце умершого презеса суду наступив знаний з своєї спосібности Натан Петрович Куматов.

Одним словом, до понерелного складу міського товариства прибули сьвіжі сили, а з наших старих знайомих остав ся лише Орлозі, Колобов, Петро Іванович з родиною, судія Іван Тихоїнович з жінкою, протоєрей Савієнца, ще декотрі менші риби і самою собою розуміє ся, також наш давнозаменкалий дипломат Плятон Антонович Жуковський.

Петрови Івановичові Лупинському здавало ся, що він стоїть на вершині своєї могутности, а між тим з боку за примічали, що зьвізда його починає клонити ся до долу. Сего годі майже було доглянути; він все ще всюди був першим, але деякі ознаки звичали близький переверот. Петро Іванович довго і обережно піднімав ся по драбині, але вилізши на сам верх, не зауважав, що йому закрутило ся в голові і не погодив, що кожоді хзліл може унести на долину. Йому хотіло ся, щоб його всі уважали за чоловіка порядного, розумного, діяльного і чесного, особливо чесного. Відомо, що чим менше чоловік на що заслуговує, тим упертіше того добуває ся. Петро Іванович „добивав ся“ хобробилю, уперто, а тут знаходили ся люди, що розповідали різні темні історії, про якийсь опікунський ліс, про якісь клешки, про якісь цінні папери. Часами давались чути зловіщі слова „ощуканство“, „фальшивий підпис“ і т. н. Розуміє ся, то були лише пусті слова, без найменшої юридичної підстави, вони віддай і не доходили в своїй натуральній формі до „пана маршала“, але Петро Іванович чув ся неспокоєм. Здобув він собі капітал, становиско, мав намір купити на власність велику маєстність, котру до тепер тримав в посесії, устроїв собі такі обставини, котрим другі лиш завидували, був в добрих відносинах з ріжними превосходительствами, забезпечив собі прихильність самого губернатора, — не діставало бідному „панови маршалкові“ лише одної малої річи: чистої совісті — а того ні відки було взяти! Бували такі ночі, що він не зажмурив ока до самого ранку, а встаючи з ліжка з запаленими очима, з жовтим лицем, з розпущкою хапав ся за голову і говорив: „так не може бути“. Часом, щоб заснути, заживав морфієм. Від того часу, коли ступив на ховзку дорогу, коли вагуючись, приймив першого кубана, відтяв у мужика кавалок землі на користь пана, від тогди очутив ся він на тій похилості, з котрої мусів скотити ся в долину і котив ся все низше, все низше, доки не дійшов до тої невидимої точки, що став у всім себе оправдувати а других винуватити. Впрочім була одна хвиля в його житю, коли оглянувшись назад себе, пригадавши собі давні часи, хотів звернути ся в другу сторону — то було зараз по соснівській справі — але тут дали йому аванс і гроші, великі привілеї і разом з тим збільшили ся також його розходи. А тут ще dorostали діти, треба було пожурити ся їх вихованем і подумати о будучій кар'єрі: з старшого Сергія мав бути дипломат. Ті причини були так основні, що тяжко було спротивити ся покусі. В міру того, як збільшував ся тайний капітал, котрий після слів члена опіки, старого Гусева, уміщений був в скарбовий опікунський скрини, „пан маршалок“ поволи змитував з себе ті моральні окови, котрі ще гамували його в труднім заводі збогачування. Тепер у него було ще одно сердечне бажане: прославити ся чесним чоловіком. І він може й прославивсь би, коби не було на сьвітї

незмордованого Петра Дмитрієвича Колобова.

Петро Дмитрієвич був, як на своє становиско, такий незначний чоловік, що великому „пану маршалкові“ і в голосу не приходило боятися ся його; він лише дивувався, чому той якийсь Колобов йому не кландє ся, але дивуючись і злостючись за то, він удавав, що того не замічає. Петро Дмитрієвич належав до покоління перших реформаторів Полісії; він служив в повновласній комісії, при Якушкінні і при тих перших посередниках, котрі прославивши ся „червономим“ в очах ясновельможних, прославили ся потім майже божезвільними, коли прийшов піпий час і настали інші погляди. Тогди часи міняли ся швидко: то з мужиком носили ся, як не знати з якою дорогоцінною річчю, саджали мужика рядом з паном, навіть і вище, вернули йому не лише образ його і подобу, підносили його, майже відкрили... Пан мав право лише згоджуватися на все; по найбільшій часті пана навіть не питали ся; в мужика, протинно, змовили, що він може домогати ся і його не лише слухали, йому навіть підповідали. То було майже як на театрі і так само борзо скінчило ся як на сцені: зявили ся інші люди, пішли з гори інші циркуляри і побавивши ся мужиком, лишали йому, як в тій байці про рибака і рибку — одно діраве корито... Стали панове таксувати ґрунти, ліси і у мужика відоймили й то, що вже зачав був уважати за своє. Чи ж то тяжко отуманити темного, невченого чоловіка? Коли сказали йому, що відоймає ся на правій основі, то він цілком отуманів, бо на тій самій основі йому і давали. Декуди мужик навіть вибаг ушпирати ся і бунтувати...

Роззухваленого мужика покванили ся вгамувати... нагайками і баґнетами, потому його цілком закриштили, перемінюючи давнє ярмо панщини, котрому все так видний ся який такий кінець, на ярмо урядничої самоволі, котрому вже й кінця ніякого не було! Тогди то, зятривши добічу, зявили ся з ціллю обрусіння Лупинські, Гвоздики, Вашипи, Болванники, Акули, Овсянєвські, Ля-Петри, Свистовєвські, а вкінці — Столярєв... Словом, цілий легіон грабительів-обрусительів. Петро Дмитрієвич Колобов мусів піти на пенсію. Таким як він місця не було на тім Балтазаровім пирі, який відіграв ся на розвалинах минулої доби. Примістивши ся, з ласки якогось доброго чоловіка, в відомості градусів, Колобов не переставав мати звязки з мужиком; до него приходили за радою з найдалших громад, він писав їм просьби, справляв куди потрібно, — часом дещо удавало ся йому, але звичайно не удавало ся, а знав він такі промахи обрусительів, о яких не знав ніхто. Тож з зачудованем і з гнівом дивив ся Петро Дмитрієвич, як підіймав ся в гору Лупинський; болів його сей аванс за тих безкорисних і нерозумних робітників, з котрими колись працював разом і котрі забрали ся з тої поліської Колхиди не лише з такою самою порожньою монюкою, як прийшли, але ще й лишили по собі погану славу... „Дурні! говорив Петро Іванович Лупинський о Якушкінних, — не знали, де раки зимують!“ — Сам він, правда, знав те дуже добре...

(Дальше буде).

НОВІ КНИЖКИ

що йло виїшли в друку і продають ся у нас по такіх цінах:

- М. Грушевський. Ілюстрована Історія України, в політиній опаві \$2.75
- Про батька козацького Богд. Хмельницького, в малюнках . . . 25 цт.
- Ю. Будає. Дикі люди, де і як вони живуть . . . 25 цт.
- Ю. Стрий. Житє рости. Нарис анатомії і фізіології рости . . . 25 цт.
- С. Рудницький. Коротка географія України, в 66 малюнках і малю, брошурована 75 цт., оправлена . . . \$1.00
- А. П. Нечас. Неввичайні два природи, в обранках . . . 20 цт.
- О. Й. Никанковський. Алькоголізм. 25 цт.

33-34 . . . Замовляйте у

RUTHENIAN BOOK STORE

439 N. 6 AVE., SCRANTON, PA.

Справозданє касове Р. Н. Союза
за місяць червень 1911 р.

Від.	Місцевість	\$	ц.
1	Shamokin, Pa.	321	65
2	Mt. Carmel, Pa.	71	00
3	Olyphant, Pa.	114	18
4	Jersey City, N. J.	52	90
5	Mt. Carmel, Pa.	91	50
6	Brownsville, Pa.	75	25
7	McAdoo, Pa.	175	79
8	Elmira Heights, N. Y.	42	18
9	St. Clair, Pa.	129	20
10	Ansonia, Conn.	95	04
11	Waterbury, Conn.	33	59
12	Yonkers, N. Y.	94	18
13	Troy, N. Y.	34	18
14	St. Louis, Mo.	118	93
15	Buffalo, N. Y.	42	18
16	Lansford, Pa.	236	25
17	West Pawlet, Vt.	36	00
18	Seymour, Conn.	26	00
19	Homer City, Pa.	21	55
20	Jessup, Pa.	87	59
21	Mayfield, Pa.	16	50
22	Homestead, Pa.	87	25
23	Shamokin, Pa.	22	59
24	Trauger, Pa.	55	02
25	Belle Vernon, Pa.	28	00
26	Glen Lyon, Pa.	72	13
27	Mahanoy Plane, Pa.	245	91
28	Rhone, Pa.	88	33
29	Breslau, Pa.	92	03
30	Eleanor, Pa.	38	00
31	Trauger, Pa.	61	50
32	Northampton, Pa.	242	53
33	Old Forge, Pa.	25	59
34	Whitney, Pa.	51	00
35	Scottsdale, Pa.	40	94
36	Chisholm, Minn.	76	59
37	Auburn, N. Y.	84	13
38	Syracuse, N. Y.	51	99
39	Edwardsville, Pa.	69	65
40	Westmoreland, Pa.	16	18
41	Passaic, N. J.	110	86
42	Simpson, Pa.	25	00
43	Mt. Carmel, Pa.	12	00
44	Philadelphia, Pa.	—	—
45	Plymouth, Pa.	167	05
46	Ambridge, Pa.	36	73
47	McKeesport, Pa.	100	54
48	Powhatan, W. Va.	20	00
49	Desloge, Mo.	3	00
50	Yatesboro, Pa.	53	10
51	Holyoke, Mass.	13	00
52	Pittsburg, Pa.	197	25
53	Terryville, Conn.	17	90
54	Carnegie, Pa.	99	13
55	McKees Rocks, Pa.	20	80
56	Cohoes, N. Y.	29	59
57	Ramey, Pa.	100	55
58	Leisenring, Pa.	51	30
59	Baltimore, Md.	21	09
60	Dunlo, Pa.	115	50
61	Lopez, Pa.	13	13
62	Ford City, Pa.	78	77
63	Gradatim, Pa.	6	00
64	Elizabeth, N. J.	106	14
65	New York, N. Y.	51	54
66	Butler, Pa.	9	00
67	Ansonia, Conn.	10	59
68	New York, N. Y.	12	00
69	Jersey City, N. J.	148	75
70	Franklin Furnace, N. J.	23	60
71	Alden Sta., Pa.	92	95
72	Providence, R. I.	17	58
73	Granville, N. Y.	18	00
74	Mt. Carmel, Pa.	24	00
75	Newark, N. J.	36	90
76	Yorkville, O.	16	00
77	Minersville, Pa.	234	88
78	Meyersdale, Pa.	18	00
79	Pleasant Valley, Pa.	49	00
80	Baltimore, Md.	28	18
81	New Alexandria, Pa.	84	43
82	Carnegie, Pa.	14	54
83	Canonsburg, Pa.	24	59
84	Hazleton, Pa.	170	18
85	Olyphant, Pa.	11	00
86	Lancaster, N. Y.	24	36
87	Tonawanda, N. Y.	11	18
88	Simpson, Pa.	13	00
89	Centralia, Pa.	32	25
90	McKees Rocks, Pa.	33	43
91	Taylor, Pa.	61	63
92	Newburgh, O.	16	00
93	Beaver Meadows, Pa.	80	88
94	Pittsburg, Pa.	63	80
95	Marion Heights, Pa.	18	00
96	Shenandoah, Pa.	34	50
97	Wilkes Barre, Pa.	88	17
98	McKeesport, Pa.	13	31
99	Canonsburg, Pa.	6	72
100	Cleveland, O.	99	68
101	Export, Pa.	13	75
102	Perth Amboy, N. J.	105	59
103	Nicetown, Pa.	22	72
104	Chicago, Ill.	107	99
105	Sayre, Pa.	41	56

Від.	Місцевість	\$	ц.
106	New York, N. Y.	90	76
107	Ellsworth, Pa.	42	87
108	Leetsdale, Pa.	40	50
109	Allegheny, Pa.	19	95
110	Cleveland, O.	23	46
111	New Florence, Pa.	47	59
112	Dunmore, Pa.	56	00
113	New Philadelphia, Pa.	41	50
114	Chisholm, Minn.	15	73
115	New York, N. Y.	64	43
116	Pittsburg, Pa.	10	95
117	Latrobe, Pa.	42	00
118	Spangler, Pa.	89	97
119	Trenton, N. J.	136	09
120	Trenton, N. J.	74	77
121	Scranton, Pa.	28	41
122	Orinod, Pa.	35	81
123	Chicago, Ill.	—	—
124	Beaverdale, Pa.	41	43
125	Buffalo, N. Y.	59	11
126	Lorain, O.	15	77
127	Sykesville, Pa.	51	78
128	Pittsburg, Pa.	37	61
129	McKeesport, Pa.	42	13
130	Newark, N. J.	51	65
131	Ernest, Pa.	42	25
132	Smoke Run, Pa.	141	50
133	Carnegie, Pa.	27	36
134	West Seneca, N. Y.	6	00
135	Philadelphia, Pa.	7	46
136	Oil City, Pa.	28	00
137	Youngstown, O.	48	65
138	Little Falls, N. Y.	52	04
139	Elisabeth, N. J.	49	83
140	Windber, Pa.	36	00
141	New York, N. Y.	15	18
142	Altoona, Pa.	19	10
143	Allentown, Pa.	75	72
144	California, Pa.	22	59
145	West Seneca, N. Y.	21	93
146	Pittsfield, Mass.	10	35
147	Allentown, Pa.	9	72
148	Homestead, Pa.	50	00
149	Berwick, Pa.	57	80
150	Dunmore, Pa.	39	85
151	Perth Amboy, N. J.	35	49
152	Sheffield, Pa.	20	37
153	Donora, Pa.	72	54
154	Creekside, Pa.	32	10
155	Jamaica, N. Y.	34	20
156	Tower City, Pa.	32	00
157	Scranton, Pa.	44	31
158	N. Hadley, Mass.	11	59
159	Chicago, Ill.	55	77
160	Barnesboro, Pa.	47	00
161	Cumbola, Pa.	38	11
162	Perth Amboy, N. J.	46	04
163	Scranton, Pa.	53	03
164	Chauncey, Pa.	—	—
165	Pittsburgh, Pa.	30	74
166	Fredericktown, Pa.	45	50
167	Cleveland, O.	24	59
168	Oxford Furnace, N. J.	29	00
169	Detroit, Mich.	22	97
170	New Burgh, N. Y.	23	00
171	Vegreville, Alta., Can.	9	00
172	Manchester, N. H.	7	36
173	St. Louis, Mo.	85	04
174	Scarbo, W. Va.	24	00
175	Manville, R. I.	8	27
176	Dixonville, Pa.	51	36
177	Sunderland, Mass.	16	18
178	Whiting, Ind.	55	00
179	Hazleton, Pa.	46	50
180	McAdoo, Pa.	39	59
181	Ford City, Pa.	38	08
182	Ginter, Pa.	81	02
183	South Fork, Pa.	33	18
184	Newark, N. J.	25	91
185	Troy, N. Y.	37	34
186	Herkimer, N. Y.	36	52
187	Red Star, W. Va.	10	00
188	Minneapolis, Min.	30	77
189	Peckskill, N. Y.	19	59
190	Whiting, Ind.	47	95
191	Swoyers, Pa.	75	72
192	Port Jerwis, N. Y.	28	69
193	Whiting, Ind.	36	59
194	Syracuse, N. Y.	—	—
195	Whippany, N. J.	12	68
196	Auburn, N. Y.	15	67
197	Brooklyn, N. Y.	31	17
198	New York, N. Y.	16	99
199	Emerald, Pa.	33	77
200	Woonsocket, R. I.	22	33
201	Jeanette, Pa.	70	01
202	Kingston, Pa.	51	59
203	Carteret, N. J.	85	59
204	Westchester, N. Y.	15	00
205	Stapleton, N. Y.	14	95
206	Cleveland, O.	33	00
207	Bayonne, N. J.	40	71
208	McKees Rocks, Pa.	22	49
209	New York, N. Y.	20	77
210	Hazleton, Pa.	68	25
211	Rochester, N. Y.	22	06
212	Youngstown, O.	28	80
213	Bakerton, Pa.	71	15
214	Chicago, Ill.	48	42
215	Chicago, Ill.	31	01

Від.	Місцевість	\$	ц.
216	Mahanoy City, Pa.	94	54
217	Port Bowkley, Pa.	61	00
218	Belle Valley, O.	22	59
219	Desloge, Mo.	53	52
220	Hammond, Ind.	17	00
221	Derry, Pa.	53	00
222	St. Clair, Pa.	22	00
223	Scranton, Pa.	104	65
224	Monessen, Pa.	—	—
225	New York, N. Y.	18	14
226	Elizabethport, N. J.	56	97
227	Rosford, O.	31	08
228	Ambridge, Pa.	3	09
229	Chester, Pa.	39	40
230	New Alexandria, Pa.	2	00
231	Philadelphia, Pa.	58	35
232	Phoenixville, Pa.	13	00
233	Newark, N. J.	14	58
234	Hawthorne, Ill.	25	37
235	West Pullman, Ill.	13	81
236	Bellefonte, Pa.	17	93
237	Trenton, N. J.	41	20
238	Crompton, R. I.	16	17
239	Wilmington, Del.	35	31
240	Coatesville, Pa.	30	77
241	Nanticoke, Pa.	33	30
242	Pittsburg, Pa.	84	31
243	Cleveland, O.	24	69
244	Northampton, Pa.	23	18
245	Lopez, Pa.	47	18
246	New Britain, Conn.	12	32
247	West Newton, Pa.	32	95
248	Ronco, Pa.	18	77
249	Spring Valley, N. Y.	15	90
250	W. E. Pittsburgh, Pa.	24	18
251	Chicago, Ill.	34	98
252	Taylor, Pa.	38	28
253	Taylor, Pa.	39	85
254	Ansonia, Conn.	12	54
255	McKees Rocks, Pa.	30	00
256	Juliet, Ill.	29	00
257	Taylor, Pa.	53	69
258	Glen Lyon, Pa.	32	61
259	Kingston, Pa.	26	95
260	Duquesne, Pa.	40	35
261	East Chicago, „Ind.“	30	00
262	Youngstown, O.	20	00
263	Troy, N. Y.	—	—
264	Delano, Pa.	16	00
265	Hudson, N. Y.	21	00
266	Youngstown, O.	23	77
267	Perth Amboy, N. J.	46	85
268	Ambridge, Pa.	30	31
269	Hartford, Conn.	15	90
270	Wilkes Barre, Pa.	41	13
271	Glen Campbell, Pa.	23	25
272	Manchester, N. Y.	19	00
273	Syracuse, N. Y.	14	90
274	Auburn, N. Y.	18	04
275	Rome, N. Y.	10	18
276	Glassport, Pa.	12	00
277	Lorain, O.	14	13
278	Carnegie, Pa.	11	00
279	So. Bethlehem, Pa.	22	52
280	Clarksburg, W. Va.	16	35
281	Brooklyn, N. Y.	15	13
282	Detroit, Mich.	22	27
283	Duquesne, Pa.	42	00
284	Madera, Pa.	36	45
285	New Kensington, Pa.	30	95
286	Dravosburg, Pa.	21	59
287	Holden, W. Va.	22	00
288	Kent, Pa.	16	00
289	Johnstown, Pa.	62	54
290	Chicago, Ill.	18	26

Звернено несплачений чек	
ч. 1896 до приходу	500.00
Прихід за червень єсть	13.664.40
РОЗХІД:	
Посмертне по бл. п.:	
Івані Сацко, Olyphant, Pa.	150.00
Василу Дудра, Olyphant, Pa.	400.00
Петрі Доманич Olyphant, Pa.	1000.00
Атаназію Телех, Olyphant, Pa.	1.000.00
Йосифі Бабяк, North Hadley, Mass.	500.00
Сильвестрі Янковським, Minersville, Pa.	500.00
Івані Ягело, Bethlehem, Pa.	500.00
Івані Петрина, Scranton, Pa.	1.000.00
Тимкові Мацко, Trauger, Pa.	500.00
Насті Токарчук, Ramey, Pa.	400.00
Юстині Смольський, Derry, Pa.	400.00
Розалії Сегерич, McKees Rocks, Pa.	400.00
Насті Дзюла, Alden, Pa.	400.00
Анні Бренкач, Mt. Carmel, Pa.	400.00
Марді Маліборська, Sheffield, Pa.	400.00

Запомога для:	
Михайла Масляр, Olyphant, Pa.	100.00
Івана Зазуля, Auburn, N. Y.	100.00
Николая Терпеливцев, New York, N. Y.	100.00
Михайла Кримський, Scranton, Pa.	100.00
Орган Р. Н. Союзу	1.329.00
Надгорода організаторів за червень і липень	188.33
За статуту Р. Н. Союзу решта	925.93
Платня Головн. Урядників Р. Н. Союзу	270.00
Адміністрація Р. Н. Союзу	237.35
Розхід за червень є	\$11.300.61
Зіставленє:	
Прихід за червень єсть	13.664.40
Готівка з кінц. мая остала	75.147.45
Процента до 30. червня 1911	434.77
Весь прихід разом єсть	\$89.246.62
Розхід за червень єсть	11.300.61
Готівка з кінцем червня остас	\$77.946.01
З того:	
Фонд сирітський	42.950

„SVOBODA“ (LIBERTY)

THE RUTHENIAN WEEKLY

Published every Thursday at
83 Grand St., Jersey City, N. J.Published by
The Little Russian Nat'l Union
of America.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand St., Jersey City, N. J.**K. KIRCZOW, manager**
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Terms: Two dollars a year.

The largest circulation throughout the
United States, Canada and Europe.
The only advertising medium. Rates
furnished on application.Entered as second-class matter March
30, 1911, at the Post Office at Jersey
City, N. J., under the Act of March 3,
1879.**„С В О Б О Д А“**часопис для руського народа в Америці
і орган „Р. Н. Союзу“, виходить що
тижня в четвер і коштує:в Америці на 12 місяців \$2.00
до старого краю на 12 місяців ... \$2.00
в Америці на 6 місяців \$1.00

Оплатувати газету треба завжди з гори.

Гроші треба посилати в режістрованим
листі, або через експресовий або
почтовий моні ордер. Моні ордер, то є
грошовий переказ, котрий дістанете від
почтара або агента на експресовім офісі,
пішліть на нашу адресу, бо без того
ми не годні грошей дістати.

Адреса:

„SVOBODA“

83 Grand St., Jersey City, N. J.

Число телефону 498.

Дописи просять ся писати лише
на одній стороні картки. Дописи, непри-
годні до друку, нищать ся, наколи з го-
ри не було зазначено, що жадає ся їх звор-
оту і не було залучено марок на зворот.**ЯКИМИ МОРАЛЬНИМИ СИЛАМИ
ПОСЛУГУЄ СЯ „НОВИЙ Р. Н. СОЮЗ“.**Наші читачі певно пригадують собі
допис з Перт Амбой, Н. Дж., під заго-
ловком „Славне віче“? Ся допис була
поміщена в 27-ім числі з 6-го липня с.
р. Сю допис, між іншими, підписав та-
кож і Стефан Кордияк.Минуло дві неділі і нараз 22-го ли-
пня приходить до редакції лист, підписа-
ний: Стефан Кордияк, в яким заявляє
ся рішучо, що підписаний ніякої допи-
си ані не писав, ані її сам не підпису-
вав, ані навіть нікому не давав припе-
ручення підписувати його під згаданю
дописю; взагалі, про сю допис підпи-
саний дізнав ся в перше доперва тоді,
коли її прочитав напечатану в дотичнім
числі „Свободи.“ Наприкінці висказав
ще своє обурення по причині нечесного
поступовання деяких людей, що сьмі-
ють підписувати людей без їх відома,
згоди і уповажнення.Справа видала ся нам надто важна,
і тому, щоби дізнати ся про близькі по-
дробіші, та щоби і впевнити ся, чи не
зайшла яка місифікація, віднесла ся
наша редакція сейчас, того самого дня
з листовним запитом до Ст. Кордияка.
Лист сей був писаний в такий спосіб, що
колиб приміром Кордияк спростовання не
писав, лиш хтось другий підписав ся
під його імя, то він, діставши отсей
лист з запитами від редакції, бувби його
ніяк не зрозумів, і мусівби був опять
віднести ся до редакції з просьбою о ви-
ясненні.В понеділок, дня 24-го липня, отже
відворотню почтою, приходить відпо-
від на наш лист, опять підписана Сте-
фаном Кордияком, в яким були подані
відповіді на всі запити зі сторони ре-
дакції, та понорене жадане виясненія і
спростовання дотично згаданю дописи.По одержаню сего другого листа ре-
дакція набрала переконання, що чолові-
кови дійсно зроблено кривду, бо без йо-го відома і позволення підписано його
під дописю, з якою він не годить ся, та
що саме принципіальне поняття справед-
ливості вимагає, сю кривду, загодіну
йому посередню часописю, в тій же ча-
сописи направити. І на тій підставі по-
міщено в 31-ім числі „Спростоване“
Стефана Кордияка.Здавало ся, що справа скінчена. Та
ні! На дни 9-го с. м. надходить до на-
шої редакції опять лист від Стефана
Кордияка, слідуєчого змісту:**„Спростоване на спростоване.“**Позаяк в 31-ім числі „Свободи“ по-
явило ся спростоване, підписане моїм і-
менем, тому я днесь отсим осьвідчаю і
заявляю, що се спростоване появило ся
без моєї відомості, а його не писав ні-
коли і ніколи не підписував.Дуже сумно, що посеред нас нахо-
дять ся такі одиниці, що фальшують са-
мі підписи, а ще й другим се закидають,
та впроваджують в блуд редакцію та
весь загаль читачів.Допись „Славне віче“ я підписав
сам, особисто разом з іншими.

Стефан Кордияк, м. р.

Виходило, що так „Спростоване“,
як і відповідь на лист, писаний редак-
цією до Ст. Кордияка, були підроблені;
що сего листу не одержав адресат, лиш
відібрав його хто инший, і хто инший
відповів в його імені, та без його ві-
дома.Доходження, переведені двома редак-
торами дня 11-го с. м. на місци в Перт
Амбой, виявили таке: Лист, присланий
редакцією до Ст. Кордияка, відібрав од-
ин з братів Пелешаків; се потвердив
Поляк, сальоніст, що віддав лист адре-
сований до Ст. Кордияка, Пелешакови.
Сей факт відразу вказав дорогу „до
клубка.“ Цілого сего підлого діла до-
пустили ся „славні“ на весь Перт Амбой,
Пелешаки, яких „характерність“ та
круті стежки, якими вони звикли ходи-
ти, змальовано в дотичній дописі з
27-ого числа „Свободи“, а яка — річ
природна — не могла бути ім по ну-
тру. Кажуть люди, що „правда в очи ко-
ле“ — і вона в тім випадку болючо вко-
лола Пелешаків. Сеж розкрито перед
світом їх моральну вартість, і вони се-
го не могли ніяк переболіти. Чесною до-
рогою очистити ся не могли, бо і не бу-
ло способу в виду їх дотеперішнього
поступовання, і тому то вони вхопили ся
лайдацтва, кваліфікуючого ся перед
кратки а підходячого під один мораль-
ний рівень з такими ділами, як вла-
жене нічу в чужу комору, прошене по-
жички з револьвером в руці від прохо-
жого в пустім переулку, витягане калі-
ток з чужого кармана, розбиване і мор-
доване в лісі, і т. п. Хоть — правда —
се послідне Пелешакам, зовсім не по-
вина, як на се наглядно вказує допис
з 30 числа „Свободи.“ І сі люди, з мо-
рально Бушменів, в своїм власнім інте-
ресі пишуть листи в імені другого, під-
писують їх, відбирають і відчинюють
листи писані до людей чужих, допуска-
ють ся ошуства на велику скалю.Про характер тих „патріотів“ свід-
чать численні факти, з яких наводимо
тут деякі. І так перед якимсь часом з
155-го відділу Р. Н. Союзу, в Перт Ам-
бой виїхало трьох членів до Йорквіл,
Огайо. Відси прислали вони на руку
Пелешака, як секретаря їхнього відділу,
кожний що два місяці по 5.00 дол., от-
же разом 15.00 доларів що другий мі-
сяць, на покриття своїх зобов'язань згля-
дом братства і Р. Н. Союзу. Пан Пеле-
шак гроші преспокійно брав в свій кар-
ман, а сараків викинув з братства і Р.
Н. Союзу. І так робив протягом 7 до 9
місяців. Нещасте хотіло, що в тій май-
ні, де вони робили, настигив вибух і од-
ному з них відірвало руку а двоох тяжко
покалічило. Вони зажадали підмоги з
братства і Р. Н. Союзу і доперва тепер
показало ся ціле лайдацтво Пелешака.
Один з опуканих ним, калікою вернув
до Галичини, а двоох, Климент Гіжа і
Михайло Обшарний живуть ще днесь
в Перт Амбой.Подібно поступив сей пан Пелешак
і з Семком Гаврином. Через 9 місяців
брав від нього гроші, а рівночасно ви-
кинув його з братства і Р. Н. Союзу.І чиж дивниця, що люди з таким вро-
дженням злодійським талантом пусти-
ли ся на таку дорогу, як підроблюване ли-
стів? І вони мають ще на стільки ви-
тертого чола, що сьміють горлати, що
„ось то ми патріоти!“ Панове Пелеша-ки! Таких „патріотів“, як се ви, колиб
наша Русь позбула ся як найскорше,
то в мить загоїлаб ся на її організмі
найвонючіша рана.А оліфантському „Новому Р. Н.
Союзові“ треба лиш погратувати за
набуте таких цінних жемчугів-органі-
заторів, як Пелешаки. Але правда: ідея
кирині і злоби лиш підлість може ужи-
ти за своє оруддя.**ЯК ТО П. ЛУЦІВ ХОТІВ ЗАЛОЖИТИ
НОВИЙ ЖЕНСЬКИЙ ВІДДІЛ
„ГАЙДАМАКІВ“.**Підчас організування нового відділу
до Р. Н. С. на Савт Сайд, Шікаго, Іл.,
мав я спосібність переконатись, в який
то спосіб агенти, чи там місцеві органі-
затори від „Гайдамаків“ організують но-
ві відділи.На Савт Сайд, Шікаго, галицькі Ру-
сини, котрі через довгий час належали
до російського братства сьв. Володими-
ра, покинули його і заклали тов. сьв.
Петра і Павла, яке вступило до Р. Н. С.
і отримало ч. 220. Наколи виспе згада-
ний відділ зачав ся організувати, не за-
спали також і тамешні Русинки. Зачали
організувати сестрицтво з тим наміром,
щоби також вступити до Р. Н. Союзу.
Дня 23. липня с. р. зібрались члени то-
вариства сьв. Петра і Павла на свій мі-
тинг, а сестрицтво в домі п. Томаше-
вського зібралося знова в тій цілі, аби
виписати для себе декларації. Я того са-
мого дня не міг їм помочі в їх так важ-
ній праці, та лише сказав, що на 30-го
липня весь зроблю. Ну й стало ся.Приїхав я на означений день, і дові-
дав ся цікавої річі. Ото трафив ся мені
заступник. Хто? Нікий п. Луців, котрий
знає трошки дякувати. Пан Луців, коли
почув, що Русинки хотять закласти се-
стрицтво, вчпив ся їх, мов рійнах ко-
жа; лавив та ними, вговорював, що все
сам за них зробить. А робив се все в тай-
ні, не кажучи правди, що не до Р. Н. С.,
але до „Гайдамаків“ їх хоче втягнути.
Зібрав від кожної по 25 цт. (не знаю, чи
то вступне мало бути) і може булаб йому
якось вдала ся штука, (але не надов-
го) тільки бідака сам зрадив ся. По-
хвалив ся перед одним тамешним Руси-
ном: „на злість Моранцеви заложу сестр-
до „Гайдамаків“; сей чесний чоловік,
видячи облудне поступоване п. Луціва,
доніс мені. Коли я зібраних запитав, де
вони вписують ся, всі одногласно від-
повіли, що до Р. Н. Союзу, т. є. там, де
їх мужі тай брати вписались. Розвідав-
ши ся про справу, ті аж здумали ся, що
п. Луців так по лайдацьки з ними хотів
поступити. Настав між мною а п. Луці-
вом красенський переговор, підчас яко-
го той (понеже не вдала ся йому штука)
напав на Р. Н. С., на всіх і на вся,
та так розлютив ся, що може біднень-
кий на здоров'я потерпіти.Бувби неборачиско може й обірвав
суху лавню за своє ошуство від Ру-
синок, але маленьким кроком (як за-
яць перед псом) виніс ся з галі.Наколи неспрошений гайдамацький
агент вже виніс ся, приступили ми при-
помочі тамешного о. Паздрія та п. Ле-
щишиного і інших чесних Русинів до
праці, і за короткий час, сестрицтво бу-
ло готове. На відході засьпівано кілька
українських пісень, а відтак вдоволені
наші чесні Русинки удались домі.За се Вам, чесні Русинки, най буде
честь і слава, що Ви не дали ся через
агента, п. Луціва, втягнути до Содоми.
Прошу Вас, если той переступив ще
коли Ваш поріг, то загляньте, в котрім
куті стоїть Ваца мітла.А тепер ще слово до Вас, Пане Лу-
ців. Хотів я з Вами побалакати, але за-
скоренько якось виїхались з галі. О-
тож Вас питаю: чи Ви думаєте, що Ру-
сини тай Русинки на С. С. Чікаго, Іл.,
суть вже так несвідомі, що Ваших облуд-
них відступів не були би спостерегли?
Чи всі Ваші місц. організатори в
той спосіб, як Ви, організують нові від-
діли? Як так, то красна се організація.
Ганьба таким агентам, котрі чоловіка
против його волі впишають там, де йому
не подобає ся! Що Ви думаєте зробити
з тими кводрами, п. Луців? Чи Ви їх по-
бирали після статута, чи на що? Я Вам
скажу, на ухо, тихенько таке: деякі з се-
стер хотіли зараз удатись на поліцію,
та при її помочі, зажадати від Вас звор-
оту. Другі були милосердніші, та ска-
зали, щоб Вам їх зіставити, бо Ви і такслабого здоров'я, то придадуть ся Вам.
Знайте, пане Луців, що місцеві органі-
затори нашого Р. Н. С. в инший (т. є.
справедливий, після статута) спосіб ор-
ганізують людей. А Ви як поступили з
тими Русинками? Чи так, як пристойть
на порядного чоловіка? І хочете ще бу-
ти (як чую:) в їх парохії дяком?Прикінці скажу Вам таке: если Ви
дійсно, пане Луців, такий загорілий
гайдамацький організатор, що хоче
з'організувати у нас новий відділ, то
прошу Вас, удайтесь до нас, на Порт
Сайд, з тут є так само загорілий „гайда-
мак“, Іван з Бурштина. Если Ви з
своєю сімєю, тай згаданий Іван з сво-
єю і з своїм швагром впиштесь, маєте
вже готовий відділ і готову славу. А від
чесних та порядних людей: руки по
швам!Ілія Моранець,
головний орг. Р. Н. С.**ПОШУКУВАННЯ.**ПОПУКУЮ у важній справі своєї
сестри Евдокії Котик, родом з се-
ла Путятинці, пов. Рогатин, Гал.
Хтоби знав про неї, або вона сама,
нехай зголосить ся на адресу: John
Shwee, 67 Woodberry St., Rochester,
N. Y.ПОШУКУЮ своєї сестри Анни
Ковач із Імстичова, Бережанської
столиці (Угорщина). Її муж називаєть-
ся Мих. Гомчак. Хтоби про них знав,
або вони самі, най зголосить ся на
адресу: John Kovacs, Box 221, Wil-
son, Pa.Заходом упр.-руського Товариства „Січ“,
від Р. Н. Союзу 282, в SYRACUSE, N. Y.

відбуде ся .

в понеділок дня 4. вересня с. р.

(американське свято)

в галі п. Гливи, при Фаст стр.

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

початок балю о 3-ій год. попол.

О годині 8-ій вечер. того самого дня

відіграють аматори представлене

Семе не крадиПо представленю бал буде відбувати ся
дальше.

ВСТУП 25 ЦЕНТИВ.

На сей бал і на се представлене запро-
суюмо щиро всіх наших Вп. Родимців. Разом
з тим просимо всі тугешні Братства, щоб
вони на день 4 го вересня не устроювали
у себе ніяких забав. Поможіть нам їй, а
в будучности ми Вам ся ще віддячимо
і Вам радо поможемо. — Хор тов. „Просві-
та“ відсвяткує кілька латинських пісень, а сі піс-
ні разом з представленим і балем дають най-
ліпшу заповорку користної і веселої забави.

За комітет Товариства „Січ“:

33-35

Н. КРУК, секретар.

ПОЗІР!

ПОЗІР!

Загально знаний в Нью Йорку і коли-
ци професор музики і дірігент власної
оркестри**Г. Е. Смоленський**повідомляє усіх інтересованих, що теперішнє
його адреса язучить:

Н. Е. Smolen (Smolensky)

19 W. 112 Str., NEW YORK, N. Y.

межи п'ятою а Lenox Ave. (гора міста).

ТЕЛЕФОН: 6660 HARLEM.

Ізати до мене можна собейом: „Вестфари“, ід-
так треба висісти на 110 вулиці; також можна узяти
„Медіоневеню“ марою до 112 вулиці. Хто має до мене
яке діло, нехай буде ласкав повідомити мене про се
листовно а також означити час, а тоді скорше порі-
шиться ся справу. Можна говорити зі мною також че-
рез телефон.В своїй офісі працюю від години 8 ой рано до пів до
12-ой перед полуднем; пополуудні від 3 ой год. до 6-ой
вечер; крім того можу бути в офісі в кожній часі на
жадане потребуючих.

П. Т.

Коли уряджуєте бал, представлення, концерти,
п'єси і забави, прошу все звертати ся до мене, а я
поручу мені Ваші праці, своєю оркестрою виконаю
як найкраще. В недовільні випадки каталогу найкраще
шукати українських пісень в оркестрою до співу, а тек-
стом українських ідей, дуєтів, терцетів, квартетів, на ко-
ськи, мужський і мішаний хор. В каталозі буде
більше як 1400 улюблених українських пісень, вдало-
ючися до співу на концерти, театр, представлення
і інші забави. На жадане вишлю мій каталог по-
требуючим — даром.Поручаю і на дальше вишлю Ви. Паїв і Паїв,
як також Хо. Братів і Товариств і прошу укласти
о поручення мене своїм приятелям і знайомим.

З глибоким поважанням

Г. Е. СМОЛЕНСЬКИЙ,

проф і дірігент власної оркестри.

КАЛЕНДАР.

СЕРПЕНЬ.

в.ст.	Дні	Руські святя
17	Четвер	7 Отрок в Еф.
18	Пятн.	Предир. Преоб.
19	Субота	Преобр. Госп.
20	Неділя	Дометія, Пул.
21	Понед.	Еміліяна кир.
22	Вівтор.	Матей апост.
23	Середа	Лаврентія м.

НОВИНКИ.

¶ Всіх послів в австрійським парламенти є 516. Між ними є: 120 рільників, 59 адвокатів, 59 дневників, 41 публичних урядників, 40 професорів, 36 приватних урядників, 22 ремісників, 22 попів, 21 судів, 14 промисловців, 13 капіталістів без занятя, 10 учителів, 9 лікарів, 9 бувших міністрів, 8 техніків, 7 купців, 5 політичних урядників, 1 робітник, 1 офіцер на пенсії, 1 радник громадський, 1 артист-малар, 1 письменник і 1 міністер.

¶ Австрійська мова в малярських полках. В сь полку в Кошицях введено англійську мову як мову полкову (Regimentssprache). Більшість жовнів того полку — сини угорських емігрантів, перебуваючих в Америці. Виховані в Америці молоді люди не знають иншої мови крім англійської.

¶ Батько убійником своїх дітей. В Трифайль складала ся недавно тому кровава родинна подія. Робітник Антін Глябич, вернувши вечером з копальні до дому, післяв свою жінку до шинку по вино. Вернувши зі шинку, застала жінка дім замкнений, — в комнаті не світило ся. З помістю сусідів виважила двері, увійшла до комнати і найшла обох своїх синів в калужі крові: один вже не жив, а другий ще трохи дихав. Побіж позарізуваних дітей, стояв спокійно їх батько-убійник Глябич. Коли його приварештовано і запитано про причину сього звірського його поступку, відповів, що не хотів, як старий чоловік, аби по його смерті його діти валяли ся по чужих людях.

¶ Щаслива дитина. На залізничім шляху коло перестанку Гаївижні (Галичина) бавив ся син будника маленький хлопчик Ярослав Кучинський. В тій хвилі надіхав тягаровий поїзд з Бірок великих. Машиніст побачив хлопчика на шинах за пізно, так, що не годен був сейчас задержати поїзду. Хлопчик оголомшений гуком і шумом машини нараз мов онімів і впав між шини. Саме надіхала локотива і над тілом хлопчика пересунулась ціла своїм тягарем враз з двома возами. В сій хвилі хлопчик прочунав і хотів втікати, ба навіть наставив руку і головку, на щасте в сій хвилі станув поїзд так, що колесо третього воза лиш ледви торкнуло головку щасливої дитини. Сьому вьому приглядав ся в розпуді батько з хоруговою в руці на „вільний перїзд“ і з страху та омліня не годен був рушитись з місця. Якж була його радість, коли машиніст і паляч принесли йому чудом уратовану живу дитину.

¶ Утікав з домовини. В селі Зворнику, в Боснії, положили мертве тіло селянина Радича до домовини. Коли в хаті не було нікого, зірвав ся Радич і втік до городу, де зі страху помер на правду, а люди дивували ся, як мертвий перейшов до городу.

¶ Російське гільтайство. Російські власти, звані по цілім широкім світі зі своєї грубоскірости, по-

писали ся і останніми часами своєю широковісною прикметою. Коли прогулька укінчених учеників Українців буковинської учительської семінарії під проводом проф. Сімовича, звиджуючи Київ, удала ся між иншим і на могилу пок. українського письменника і діяча Бориса Грінченка віддати честь заслугам Покійника, налетіла там на наших прогульковців київська російська поліція і їх звідтам прогнала. Ось так вгтають у себе російські власти своїх братів Славян!

¶ Кровава пімста. В московським селі Дутровское підпалив хтось один дім. Мешканці села скликали всіх тих, хто жив з підпаленим в негоді. Коли сі зійшли ся, почала громада питати, хто підпалив хату. Очевидно, що ніхто не признав ся, а тоді роззвірена громада вимордувала їх разом з родиною, т. є. 27 осіб.

¶ Спав сто одинадцять днів. В місті Катеринославі, на Україні, трафила ся дивна пригода. В тамошній тюрмі попав селянин Мусій Трохименко в давний сон і спав уже 111 днів. Його перевезли до шпиталю.

¶ Царська кухня. Кухня російського царя не має великої слави у людей, що її знають; коли би навіть всі вісти, які кружляють про сь кухню, взяти з певною засторогою, то всеж таки лад в ній є справді „істинно-руський“. Коли перед кількома роками попав був цар в тифну горячку, зайвила одна петербурська дама, яка видно добре була обзнаколена з відносинами на царським дворі, що її се не дивує зовсім після того, як оглянула царську кухню. Перейшовши з чудових комнат царської палати до кухні, вдаряє в очи не до описаня контраст і обридженє. Ся дама бачила одного з кухарів на дошці, повній страшного бруду. При розпитах довідала ся, що на сій дошці січуть мясо, яке подають цареві до стола. Коли вона звернула увагу кухареві, що не апетитно з такої кухні їсти, відповів сей рівнодушно, що він дійсно не їсть в кухні, лише в місті. Можливе, що ся дама троха „пересадил“, але певною річю є, що цар видає на свою кухню величезні суми. „Stampa“ розказує про шефа царської кухні, який в протягу кільканадцять літ зложив собі мільони, подякував за місце, думаючи, що будучи мільонером, найде собі десь ще інтратнійше місце. Та скоро пересвідчив ся, що нігде не можна так плавно „шахрувати“ як на царським дворі і повернув небавом назад до своєї служби.

¶ Мужидькі бунти в Румунії. Великі дідиці в Румунії визискують тамоших селян в страшний спосіб так, що там дуже часто повстають з тої причини кроваві заворушення. Мин. місяця в селі Рука казав дідич вирубати кавалок громадського ліса. Се обурило селян і вони понищили панські засіви і господарські будинки. Дідич спровадив військо, яке напало на селян. Богато хлопів є ранених, кільканадцять забитих. Військо знушало ся над безборонними хлопами в страшний спосіб. Всі села обуреви на нелюдяне поведене дідича і війська. Готово прийти до нових заворушень.

¶ Супружество в трійку. Перед судом присяглих в Манчестер в Англії ставав перед кількома днями робітник Гіршт, обжалований о двоженєство. Розправа судова виказала, що обжалований оженив ся другим раз за згодою своєї першої жінки. По якімсь часі одначе вернув до своєї першої жінки, а другу за її згодою взяв за наймичку. Приликана на розправу друга жінка зізнала, що її ду-

же добре у свого чоловіка і його першої жінки, та зовсім не думає, щоб він за таке поведене мав бути караний. Мимо сього суд засудив властителя двох жінок на 7 днів тюрми.

¶ 108-літня карлиця. На париським передмістю Кліші померла карлиця, яка прожила 108 літ. Звала ся вона Марія Лявренс, а з походженя була Еспанкою. Ся довговічна карлиця була висока на цілий метер, тож ціле житє показувала ся в мандрівних музеях особливостей і теж померла в мешкальнім возі такого музею. Що карлиця родила ся справді в 1803 р., про се свідчив її паспорт, виданий еспанськими властями.

¶ Згоріла старинна катедр. Одна з найстарших італійських церков, побудована ще в XIII. століттю катедр, в Канверсано згоріла зовсім. Знищені також всі твори штуки, що містилися в сій церкві. Одночасно згорів монастир, зложений ще 1090 р. нормандським графом Гандвілем, получений з катедрою, в котрім містилися славні византійські мальовила. Мальовила сі теж згоріли.

¶ Де найбільше пють? Часопись „Strassburger Post“ недавно посвятила троха місця на досить цікаву статейку, кілько в котрім краю найбільше „жаждущих“ і кілько ті „жаждущі“ випрожняють бочівок та фляшок пива та горівки та ще там чого. І так: в Данії пересічно випиває чоловік 108 літрів пива, дуже мало вина і 24 літрів горівки за один рік. Швед вдоволенний 56 літрами пива і 9 горівки. Норвежець випиває 81 літрів пива і 3 горівки. Москаль пє 3 літри пива і бочку „водки“. Француз потребує 32 літрів пива, 10 горівки, 108 літрів вина. Англік випорожняє 6 літрів горівки і 158 пива. Та Бельгієць випиває найбільше, бо 221 літрів пива і 9 горівки — пє кожний. Австрієць і Мадяр випивають по 11½ літрів „шнапса“ і 16 вина з додатком, що Австрієць випиває єще 80 літрів пива, а Мадяр 13. Окрему рубрику між австрійськими піяками становлять галицькі кацапи, котрі в споживаню „водки“ не уступають своїм чорносотенним братам з під кнута. Найменше в Европі пють Італійці, бо лише 2 літри пива, 1¼ літра горівки, зате вина аж 98 літрів. Кілько випивають в Німеччині, сего згадана часопись, мабуть із сорому, не подає. І кілько через людські горла переєуне ся мільонів долярів маєтку зовсім без користи? Дивно — справді дивно.

¶ Копальні золота і срібла. Видатність золота на земській кулі переходила в останнім віці різні зміни. Перед сто літами виносила около 100 мільонів долярів річно, опісля однак опала до 80 міль. дол. Дперва в 1882 р. збільшили ту видадність майже в п'ятеро копальні золота в Трансвалюта в західній Австралії. „Economiste francais“ подає, що в 1910 р. видобуто з нутра землі золота на пів мільярда долярів, що в порівнянню з 1909 р. виносить приріст 8 мільонів дол. Нині все ще найбільше золота доставляє Трансваль, підчас коли видатність золота в Злуч. Державах поєтно зменшає ся. В 1910 р. Трансваль доставив золота на 130 міль. дол. Злуч. Держави 80 міль., Мексик на 18 міль. дол. Около 10 міль. доставила Росія, англійські Індії, Канада, Китай, Японія і Корея. 4 мільони дав Мадагаскар і західна Африка. Копальні срібла виказували в XIX. в. значну видатність, яка відтак почала зменшати ся і дперва в 1907 р. вернула до давнього стану. В 1910 р. продукція срібла виносила 675 мільонів кільогр. достарчених переважно з Мексика, Злуч. Держав і Канади.

¶ Розвій залізниць на земській кулі. Німецьке міністерство прилюдних робіт оголосило в „Archiv fuer Eisenbahnwesen“ світову статистику залізниць. На основі тих виказів було на цілім світі з кінцем 1909 р. — кромі трамвай і вузкопільхових залізниць — 1,006.748 кілометрів залізних доріг. В 1909 р. осягнено перший мільон кілометрів пин; перших 100.000 кілометрів осягнено в р. 1859, а пів мільона в 1886 р. Найсильніший приріст в будові залізниць виказує в 1909 р. Америка. В самих Зєдин. Державах півн. Америки вибудовано в тім році 5.134 км. Був то рух майже о половину слабший як в 1908 р., в котрім вибудовано 10.116 км. нових доріг. В 1909 р. приріст залізницї представляє ся в сєй спосіб: нових залізниць побудовано в Канаді 1276 км., в Аргентині 608 км., в Бразилії 1706 км., російської залізницї на Сибірі 2025, а в Китаю 500 км. Европейські залізницї побільшили ся в тім році о 4067 км. Більша половина тих залізниць припадає на Австро-Угорщину і Німеччину, в першій з них побудовано 1081 км., а в другій 1055 км., нових залізниць.

Найбільше залізниць має Америка, бо більшу половину всіх залізниць на світі. В 1909 р. було там разом 513.824. Залізницї цілої Европи виносять разом 329.691 км. довжини, о 52.000 км. менше чим в самих Зєдин. Державах півн. Америки. По північній Америці найбільше залізниць має Німеччина, має вона 60.089 км., потім европейська Росія, 59.403 км., Індія 50.667 км., Франція 48.579 км., Австро-Угорщина 43.717 км., Канада 38.783 км., Англія з Ірландією 37.475 км., Аргентина 25.509 км., Мексик 24.161 км., Бразилія 20.917 км., Італія 16.799 км., Іспанія 14.956 км., Швеція 13.797 км. Інші держави посідають менше ніж 10.000 км. залізниць. У відношеню до простору найбільше залізниць має Бельгія, бо на 100 км.² припадає там 28.1 км. залізницї. Відтак наступає Саксонія, на 100 км.² 21 км. залізницї, Люксембург 19.7 км., королівство Баден 14.7 км., Альзація і Лютарингія 14.1 км. Англія 11.9 км., Німеччина і Швайцарія по 11.1 км., Віртемберг 9.8 км., Баварія 10.5 км. Найгустіші залізницї має отже середуща Европа. Франція має лише 9.1 км., Австро-Угорщина лише 6.5 км. на 100 км.² На ту саму поверхню припадає в Зєдин. Державах лише 4.1 км. залізницї.

В відношеню до числа населеня найбільше залізниць має кольонія в західній Австралії, де на 10.000 мешканців припадає 79.2 км. залізницї. Відношенє се представляє ся в Канаді як 10.000: 59.7 км., а в Зєдин. Державах 10.000: 43.5 км. В Німеччині припадає на 10.000 мешканців 9.9 км., а в Австро-Угорщині 9.3 км. залізницї.

E149
¶ Дерев'яна статуя своєї особи. Япанський артист-різьбар, Ганаума Масакіхі, вирізьбив статую з дерева своєї власної особи, і подібність є така велика, що коли різьбар стане біля своєї статуї, то не можна його від неї розрізнити. Всі земляки не мають слів похвали для сєї статуї. Масакіхі ужив до своєї різьби 2.000 кусників дерева і так їх щільно поскладав в одну цілість, що сих склеєнь не можна оком розрізнити. Кожду зморщину, кожду найменшу нерівність викинув він знаменито. А до сего додав на голові звичайне волосє, щоб подібність була ще більша. Складні очі є звернені на діл, так що їх нерухомість не разить видця. Статуя держить в одній руці якусь маску, а в другій різьбарський зваряд.

Покровитель і почитний член Р. Н. С.:
 Преоосв. Стеф. Сотер Ортинський,
 перший руський Єпископ в Америці.

**Головний Уряд „Р. Н. С.“ на роки
 1910—1912:**

Духовний управитель:
 о. Мих. Балог, R. 9, Box 8, Butler, Pa.

Предсідатель:
 Дмитро Капігула, McAdoo, Pa.

Місто-предсідателька:
 Марія Черемшак, Trenton, N. J.

Місто-предсідатель:
 Іван Мартон, Whiting, Ind.

Секретар рекордовий:
 Теодозій Лабовський, Box 76, Jersey
 City, N. J.

Секретар фінансовий:
 Семен Ядловський, Box 76, Jersey
 City, N. J.

Касієр:
 Алексій Паршонь, 524 Pine and
 Franklin St., Shamokin, Pa.

Контрольна Комісія:
 о. В. Балог, Whiting, Ind.
 Константин Поступак, McAdoo, Pa.
 Теодозій Каськів, Newark, N. J.

Радні:
 Іван Глова, Shamokin, Pa.
 А. Стефанович, Ambridge, Pa.
 Й. Ялечко, Ramey, Pa.
 А. Маркевич, New Alexandria, Pa.
 В. Левчик, Elizabeth, N. J.
 А. Добоп, Lansford, Pa.

Організатор:
 Ілько Моранець, 1441 Emma Street,
 Chicago, Ill.

Головна Канцелярія „Р. Нар. Союзу“
 знаходиться під числом 83 Grand St.,
 (у власнім гомі) Jersey City, N. J.

ДО ВСІХ ВП. СЕКРЕТАРІВ І ОРГАНІЗАТОРІВ ВІДДІЛІВ Р. Н. СОЮЗА.

Звертаємо отсім увагу пп. Секретарів, щоби не присилали декларацій без виповнення свідомства лікарського, яке знаходиться на другій стороні декларації, позаяк такі не будуть прийняті. Члени понад 43 літ, мають предложити метрику або який инший доказ свого віку.

Рівнож при виповнюванню декларацій просимо на те уважати, щоби на декларації було подано, на яке посмертне член хоче належати, перечеркнемом слово ціле або половину посмертне (ого), кільки має він і його жена літ, імя жени або якого иншого члена родини, після того, кому член записав посмертне. Секретарі мають уважати, щоби член заявив, якої єсть віри. Не вистарчає сказати, що член єсть Русин або руської віри, бо таких маємо вже кільки.

Член, котрий не вміє писати, має зробити на декларації пером знак: хреста, уміючий писати має підписати ся власноручно на обох сторонах декларації.

Місячні справоздання т. є. друки на жовтих картках, як також адреси нових членів просимо виповнювати і присилати враз з деклараціями і розметом.

**Від Головного Уряду
 Р. Народного Союзу в Америці.**

ВСТУПАЙТЕ ДО Р. НАР. СОЮЗА!

„Руський Народний Союз“ — приймає членів до 45 літ жити.

Вступне після літ.

Р. Н. Союз платить:

В разі смерті члена кляси „А“ (ціле посмертне) \$1,000.00.

В разі смерті члена кляси „Б“ (половину посмертного) \$500.00.

Посмертне за жінку або мужа члена кляси „А“ \$400.00.

Посмертне за жінку або мужа члена кляси „Б“ \$200.00.

Посмертне за діти від \$15.00 до \$300.00.

В разі утрати: а) обох очей, ніг, або рук \$1,000.00, б) одної руки, ноги або ока \$200.00.

Безплатно родина в шпиталю божевільних, Союз платить що року родині \$150.00.

ПОКЕІТОВАНЯ З ВИПЛАЧЕНИХ ЗАПОМОГ З НАСИ Р. Н. СОЮЗА.

Ч. 1892 КВІТ \$115.00
 на сто п'ятнацять доларів, котрі місц. Уряд отримав як похор. кошта по Антоні Скрабут з Головної Каси Руського Народного Союзу в Америці.
 Чикаго, Ілл. дня 8. серпня 1911.
 Ксеня Скрабут.

Сьвідки:
 Михайл Дороцький,
 Петро Вабяк.
 Від місцевого Уряду Руського Народного Союзу в Америці. Відділ 165.
 Стефан Зелінка, предс.,
 Стефан Коцоловський, секр.

Ч. 1891 КВІТ \$385.00
 на триста вісімдесят п'ять доларів, котрі п. Ксеня Скрабут отримала як посмертну заповому по мужу Антоні з Головної Каси Руського Народного Союзу в Америці.
 Чикаго, Ілл. дня 8. серпня 1911.
 Ксеня Скрабут.

Сьвідки:
 Савка Колян,
 Петро Вабяк.
 Від місцевого Уряду Руського Народного Союзу в Америці. Відділ 165.
 Стефан Зелінка, предс.,
 Стефан Коцоловський, секр.

РУХ В ВІДДІЛАХ Р. Н. СОЮЗА.

Усіх Вп. п. місцевих секретарів

відділів Р. Н. Союзу просить ся братські оголошення в справі мітингів призначені до друку в рубриці „Рух в відділах Р. Н. Союзу“ присилати в сей спосіб, щоби вони найшли ся в редакції найпізнійше в понеділок рано того тижня, у якім мають бути поміщені в часописи. Усі оголошення, які прийдуть до редакції пізнійше як в понеділок, не будуть поміщені скорше аж на другий тиждень.

СКРЕНТОН, ПА. Братство Пр.
 Богородиці, від. 123, подає до загальної відомости, що буде приймати в серпню, вересню і жовтню нових членів без вступного до братство, а до Р. Н. Союзу після статута. — На останнім мітингу підвищено хорим заповому з п'ять доларів тижнево на шість дол. Хтоби хотів приступити до сего братства, нехай зголосить ся до братського предсідателя Василя Грудцяка, Mt. Vernon Str., або до організатора Івана Білецького, 1205 Euclid Ave. — Мітинги місячні відбувають ся все третій неділі в місяці в гали церковній на 7th Street. — Уряд.

Інтелігентна дівчина пошукує заняття. Може обняти посаду у святищенника. Ласкаве зголошення на адресу: **Mary Miniak**, 102 3rd Str., North Calaisauqua, Pa.

СПРАВОЗДАННЯ КАСОВЕ „РУСЬК. МОЛОДЕЧОГО СОЮЗА“ за місяць червень 1911 р.

Від.	Місцевість	\$	ц.
1	Shamokin, Pa.	13	30
2	Mt. Carmel, Pa.		75
3	Olyphant, Pa.	4	00
4	Jersey City, N. J.	2	05
5	Mt. Carmel, Pa.	3	00
6	Brownsville, Pa.		—
7	McAdoo, Pa.	26	56
8	Elmira, N. Y.	3	50
9	St. Clair, Pa.	8	45
10	Ansonia, Conn.	6	55
11	Waterbury, Conn.	2	00
12	Yonkers, N. Y.	1	75
14	St. Louis, Mo.	5	70
16	Lansford, Pa.	6	15
18	Seymour, Conn.	1	43
20	Jessup, Pa.	5	75
21	Mayfield, Pa.		50
23	Homestead, Pa.		—
24	Shamokin, Pa.	75	
25	Trauger, Pa.	25	
26	Belle Vernon, Pa.	75	
27	Glen Lyon, Pa.	11	65
28	Mahanoy Plane, Pa.	2	00
29	Rhone, Pa.	5	40
33	Northampton, Pa.	30	85
35	Whitney, Pa.	25	
36	Scottdale, Pa.	4	05
37	Chisholm, Minn.	2	25
38	Auburn, N. Y.	4	75
39	Syracuse, N. Y.	1	25
40	Edwardsville, Pa.	6	75
42	Passaic, N. J.	5	15
43	Simpson, Pa.	4	00
45	Philadelphia, Pa.		—
46	Plymouth, Pa.	8	10
47	Ambridge, Pa.		50
48	McKeesport, Pa.	2	50
53	Pittsburg, Pa.	13	75
55	Carnegie, Pa.	7	75
58	Ramey, Pa.	25	
59	Leisenring, Pa.	4	75
60	Baltimore, M. D.	2	25
61	Dunlo, Pa.	3	00
63	Ford City, Pa.	2	25
65	Elizabeth, N. J.	5	00
67	Butler, Pa.		—
68	Ansonia, Conn.	1	13
70	Jersey City, N. J.	2	55
72	Alden Sta., Pa.	12	40
73	Providence, R. I.	75	
78	Minersville, Pa.		—
81	Baltimore, Md.	90	
82	New Alexandria, Pa.	5	50
83	Carnegie, Pa.	25	
85	Hazleton, Pa.	5	25
87	Lancaster, N. Y.	2	40
90	Centralia, Pa.		—
91	McKees Rocks, Pa.	25	
92	Taylor, Pa.	3	00
96	Pittsburg, Pa.	3	50
97	Marion Heights, Pa.	50	
98	Shenandoah, Pa.	2	75
99	Wilkes Barre, Pa.	1	50
102	Cleveland, O.	75	
104	Perth Amboy, N. J.	5	40
105	Nicetown, Pa.		—
106	Chicago, Ill.	3	20
107	Sayre, Pa.	3	00
108	New York, N. Y.	2	00
109	Ellsworth, Pa.	1	25
113	New Florence, Pa.	50	
116	Chisholm, Minn.	25	
117	New York, N. Y.	50	
120	Spangler, Pa.	8	25
121	Trenton, N. J.	14	49
123	Scranton, Pa.	90	
126	Beaverdale, Pa.	1	75
127	Buffalo, N. Y.	25	
128	Lorain, O.	2	75
129	Sykesville, Pa.	3	00
130	Pittsburg, Pa.	1	50
132	McKeesport, Pa.	2	75
133	Newark, N. J.	2	00
135	Smoke Run, Pa.	2	85
136	Carnegie, Pa.	75	
139	Oil City, Pa.	1	50
140	Youngstown, O.	50	
142	Elizabeth, N. J.	3	35
147	Allentown, Pa.	4	25
148	California, Pa.	1	25
156	Sheffield, Pa.	1	00
157	Donora, Pa.	4	75
162	Scranton, Pa.	3	50
179	St. Louis, Mo.	50	
182	Dixonville, Pa.	1	25
188	Ginter, Pa.	1	65
197	Swoyers, Pa.	4	00
193	Port Gervis, N. Y.	50	
201	Whippany, N. J.	1	50
203	Brooklyn, N. Y.	50	
207	Jeanette, Pa.	1	65
208	Kingston, Pa.	2	40
213	Bayonne, N. J.	4	28
214	McKees Rocks, Pa.	50	
217	Rochester, N. Y.	50	

Від.	Місцевість	\$	ц.
222	Mahanoy City, Pa.	3	60
227	Derry, Pa.	1	15
228	St. Clair, Pa.		24
229	Scranton, Pa.	4	50
244	Bellefonte, Pa.	2	00
245	Trenton, N. J.	2	85
246	Crompton, R. I.		50
247	Wilmington, Del.		50
249	Nanticoke, Pa.	1	80
255	West Newton, Pa.	1	00
257	Spring Valley, N. Y.		75
258	W. E. Pittsburg, Pa.		75
260	Taylor, Pa.		—
263	McKees Rocks, Pa.		25
276	Ambridge, Pa.		75
283	Auburn, N. Y.	1	50
285	Glassport, Pa.		25
291	Brooklyn, N. Y.		75
296	New Kensington, Pa.	2	25

Прихід за місяць червень є 388.08

Зіставлене:

Прихід за місяць червень є 388.08

Готівка з кінцем мая зі-стала 12.105.73

Процент до 1. липня 1911 106.00

Весь прихід є \$12,599.81

Розхід за місяць червень є 15.00

Готівка з кінцем червня остає 12,584.81

Д. Капігула, п. р. д.,
 А. Паршонь, г. кас.,
 С. Ядловський, г. секр.

ЖЕРТВИ НА ФОНД „РІДНОЇ ШКОЛИ“ В ГАЛИЧИНІ.

Заходом пп. Алексея Цепка і Теодора Біля з Донога, Pa. зібрано дня 31. липня с. р. на хрестинах у п. Миколая Беднарчика отсі датки: Ал. Цепко і Мих. Вархолик — по \$1.00; Теодор Кіньо, Теод. Ягчинин, Гавр. Біль, Теод. Біль, Теод. Газдайка, Мих. Беднарчик, Тимко Пулик, Іван Кічан Василь Яблонський — по 50 цнт.; П. Кондра, М. Русенко, Дм. Вархолик, Ю. Завойська, Анна Вархолик і Й. Біль — по 25 центів. — Разом \$8.00

Іспитований дякоучитель,

уміючий провадити хор, улажувати аматорські представлення, провадити школу — з сильним баритонським голосом — глядає місця.

33-34 **P. Dmytryk**,
 2602 4th Ave.
 Watervliet, N. Y.

Жінки! Учіть ся акушерства.

Єсе хороше занятє, запевнююче Вам гарний заробок на усе житє. Адресуйте:

Doctor Deutsch,
 375 East 10th Str., New York, N. Y.

ШІФКАРТИ ДО КРАЮ І ЗІ СТАРОГО КРАЮ!

Тільки у нас можете дістати найдешевші шіфкарти на експресових і поштових кораблях до Гамбурга, Бремені, Антверпені, Роттердаму, Лівонії і Ліверпулью. Услуга знаменита, харч обильний, подаваний чотири рази денно при накрытих столах. Окремі фамілійні каюти для родин. Як хочете їхати до краю або спроводити когось сюди до себе, то пишіть на нашу адресу або прикладжайте на диво в Нью Йорку і зателефонуйте до нас „498 Orchard“, а ми вишлемо по нас сейчас свого урядника. Нічлїг у нас безплатний аж до відїзду корабля. Вислаємо гроші до всіх частей світа після найняшого денного кучю. Мишаємо гроші на корони, рублі і марки. Готуйте ся на адресу:

American European Steamship Co.,
 121 Norfolk Str., New York City.

Європейська адвокатсько-нотаріальна і військова канцелярія.

За малу винагороду переводимо в старім краю процесі ґрунтові, спадкові і грошові, стягаємо залеглі рати і переводимо в красиві табулі всі документи, нотаріальні акти, повноваження, контракти купна і продажі. Тестаменти; скрипти; дожині декларації і спадкові, потверджені цїс. корол. генеральними Консулатами. Виробляємо урядовою дорогою асентеруною подання та увільнення від військових виправ та маємо самих найліпших адвокатів, що виступають наших клієнтів. Всякий у нас споряджений документ, має правну важність в старім краю. Ідучим до Росії виробляємо паспорт для виїзду по переїзду через границю Пореда даром. Готуйте ся або пишіть в всякій справі: D. Klerger, 121 Norfolk Str., New York, N. Y.

Що розказував мені столітний дідусь про Запорожців?

(За Еварицьким)

(Дальше).

— А чи так воно було й коло Сі-
чи?

— Ні, там уже інакше. Коло Січи, на степах, скрізь стояли бурдюги, себ то хати на п'ять, десять або й більше люда. В такому бурдюзі жили і мій батько. Бурдюги робились просто. Викопав Запорожець ямку, поставив в ямці хворостну загороду, насипле довкола неї землі, обставив краєм, накрив, обліпчив і обмаже глиною, виведе піч, щоб хліб печи, зробить ка-
бицю, щоб страву варити тай живе собі, мов пан який у палаті. А щоб бачити, що діє ся в степу, зробить собі в бурдюзі маленьке, кругленьке наче тарілочка віконце, вставив в не-
го таке зелене, погане скло з круг-
ленькими рамцями з чотирох трісочок і дивить ся крізь него з бурдюга. Як і в курені, так і в бурдюзі комина не було; у бурдюзі і труби не було, а була тільки низенька і зроблена з каменія піч. Як запалиш було, то з неї полум'я так і буха, а каменія як роз-
палить ся, наче огонь горять. Холода не було чого боятися в бурдюзі

В деяких бурдюгах і краса була: по стінах висіло оружє, на поку-
ті стояли розмальовані золотом обра-
ви, попід стінами прироблені були лавки, стільці, щоб було де сісти. А декотрий бурдюг то й килимами був вистелений. Такі бурдюги розки-
дані були скрізь по запорожських осе-
лях. Вони відчинені були для каждо-
го і ніколи не запирали ся, бо там так було, що чужого ніхто нічого не
возьме. Як йде або їде кудиньбудь
господар бурдюга, то так і лишає його,
ще й страву на стіл покладе. Хто
хоч, заходи!

Ось їде там по степу якийсь чо-
ловік і захотів їсти. Бачить, стоїть
бурдюг — зараз і на вернувшись до него.
Найшов казан, пшоно, сало або рибу,
викресав огню, зварив собі обід, сів,
зїв, напив ся води і ляг спочивати
по обіді. Заборони не було. А приїде
господар, то ще й рад гостеві; при-
витає його наче батька, бо тільки йому
й родини на широкому степу, що
захожий чоловік. А як гість не діжде
ся господаря, то зробить маленький
хрестик з дерева, поставив серед бур-
дюга і їде з Богом, куди йому тре-
ба. Се на те, щоб знав господар, що
заходив в хату чоловік. От як воно
було у Запорожців. Не дуже гарні
були їх оселі, зате привітні.

Крім бурдюгів і куренів були ще
в Запорожців і зимовники. Се вже та-
ке, наче хутір: хата, а коло неї кру-
гом комори. Бувало, як хто їде до
зимовника, то перше все крикне:
„пугу! пугу!“ А йому відповідають:
„Козак з лугу!“ Тоді вже й пуска-
ють. А як увійшов у сні, то зброю
клади на кабицю, а в хату не неси.

— Добре, дідуню, добре. А чи не
знаєте, якої страви вживали Запорож-
ці?

— Всякої вживали: мясо, овочі,
рибу. Всячину їли, голодом себе не
морили. Тай нічого було морити, ко-
ли скрізь і зв'їра і птиці і риби, скіль-
ки хоч. Зв'їрів ловили в желізка,
птиць убивали з оружя, а рибу нево-
дом ловили. Їли Запорожці до сита,
бо самі й варили, самі й пекли. Одно-
го тільки мало в них було: печеного
хліба, замість хліба вживали тетері.
Тетерю звалось тісто з житної муки,
розведене молоком або водою з медом.
Зразу, як замішають, то воно рідон-
ке, відтак кисне і стає густим. Схоже
бувало Запорожець їсти, то бере казан,
вішає його на кабицю, наливає водою,

кидає в неї тетерю, до тетері підси-
нує пшоно, а до пшоно риби або раків і
тоді вже й варить. Зваривши, їсть і
горівкою попиває або наливкою. Самі
її робили у себе в Січи. В Січи вони
варили й пиво на своїх броварнях і
мід і припікану з корінням горівку;
робили і другі напитки з деяких зел
або папороти тай пили з овечим мо-
локом.

— А з чого їли Запорожці?

— Мисок вони не любили: блюш-
цями — кажуть — воняють. Черепя-
ного й скляного посуду теж не вжи-
вали. Та як їм з тим черепом чи склом
і возити ся? Ще потовчеш! Посуд їх
понайбільше був з міді: кітли, ринки
— се їх, а горшки, горнята, чарки —
се вже або міське або турецьке. В че-
репяному посуді ховали звичайно За-
порожці свою добичу; возьме горщик,
накрив його яким желізом і закопас
в землю. Крім казанів та ринків були
в них ще дерев'яні збани, що звались
у Запорожців „михайликами“. Робили
їх понайбільше з вербини, а вистру-
гували так чисто, що аж вилискують
було до сонця. Були в них і ложки,
дерев'яні і панські; були чарки, фляш-
ки, тільки те все не їхньої роботи.
Самі вони жили дуже просто.

— Розкажіть же тепер мені, дідусю,
як зодягали ся Запорожці?

— Зодягали ся вони добре, ходи-
ли і браво і чепурно. Вони, бачите,
голови голили; виготить та ще й ми-
лом намаже, щоб добре волосся росло.
Одну тільки чуприну лишали на го-
лові, завдовшки на локоть. Сплете її,
замотає на ліве вухо разів зо два або
й три тай висить вона аж до самого
плеча. Як би піймав за неї, то було б
за що держати! А пийши возьме й пе-
ревяже чуприну стрічкою, закрутить
її на голові та так і спить; а ранком,
як устане, як розпустить її, то вона
наче хвіст у вівці зробить ся. Дівча-
та любують ся в косах, а Запорожці
в чупринах.

Вороди вони теж голили, тільки
вуса лишали і плекали їх довгі-пре-
довгі. Отсе бувало, як начернить їх,
як розчеше гребінчиком, то він і ста-
рий буде, а вийде такий козарлюга,
що аж! Довженні вуса любили! Інший
возьме їх обома руками, підойме в го-
ру, позакладає аж за вуха, а вони ще
низше вух звисають. От такі вони ву-
сарі були!

Одежа в них була на дроті, себ то
в середині був дріт поставлений, скіль-
ки хоч бий, не пробеш. На бавовні
була, з шовковими шнурками та гу-
зиками, з тонкого сукна та всілякої
краски. Сей надіне голубу, той — зе-
лену, другий червону, хто якої заба-
жа. На голову надягали високу шап-
ку, остру, довкола зі смушків, в горі
зі суковним дном червоним або зеле-
ним, довгим, на самім вершечку зі
срібною китицею. Шапка служила
іноді козакови замість кишені, туди
він було закладає за смушки тютюн,
кресало, люльку — особливо люльку:
як виняв із рота, так і застромив за
шапку. Шапки робили ся відповідно
до куренів; який курінь, така й її
краска.

Шапка — се само перше й голов-
не одіне козака. Потім вже надягав
кафтан довгий до колін, червоний з
гузиками, з шовковими шнурами та
з двома ключками по боках на писто-
лі. Підпереже Запорожець такий каф-
тан і вже готов. А пояси носили шов-
кові, широкі та довгі, турецької та
перської роботи. Краї в них бували
позолочені або посріблені. Такий
пояс мав іноді довжини зі сім метрів
або й більше. От як треба козакови
підперезати ся, то прив'яже він пояс
шнурком до гвоздя тай обкручує ся
довкола, аж намотає на себе весь пояс.
Шнури пов'яже на спині, золочені

кінці попустить зпереду і ходить, як
той лицар.

Крім тих довгих поясів носили За-
порожці ще й коротенькі зі шкіри або
волоса. На них то навішували пістолі,
ножі, люльку, шаблю. Шаблі носили
низько, як їде козак, то вона за ним
волочить ся:

По кафтані надіває вже козак чер-
кеску або жупан. Се була широка,
довга одежа до самих кісток з рука-
вами. Вона вже була иншої краси,
як кафтан: червоний кафтан то чер-
кеска голуба або синя. Прикрашена
бувала шнурками, гафтована золотом,
тасьмами, з широченими рукавами з
прорізом, себ то, як кажуть, на вильо-
тах. Той проріз робили в тім місці,
де рука згинає ся в лікті; низше про-
різу вже був рукав шитий. Так ви-
ходило, що на кожній руці козака на-
діто було немов три рукави: два ле-
жать, а один ззаду телінає ся. Ті по-
заду можна було зв'язати і тоді ви-
глядав Запорожець, гей би крила ви-
ростали в него на плечах. По тих кри-
лах і пізнають було здалека Запо-
рожців. Поверх жупана накидують
еще інколи кирею. Се зовсім довга
одіж по самі п'яти, зі шкіри або вовни,
без рукавів, похожа на плащ. Ог яка
одежа! Іде бувало козак по вулиці,
наче зоря сяє

(Дальше буде).

ЧИТАЙТЕ! Фарми і поти на продаж.

Родимці! — Отсим повідомляю Вас,
що компанія

INVESTMENT CORPORATION

котра продає землю

в YORKTOWN, VIRGINIA

установила мене ОДИНОКИМ СВОІМ
АГЕНТОМ ДЛЯ ВСІХ РУСИНІВ.

Настають часи безробіття. Хто має який гріш а не
хоче його стратити, нехай завчасу купить собі фарму
або лоту і то в такім місці, де би мав спосіб легко
прожати і забезпечити собі добру роботу. Таке місце є
в YORKTOWN, VIRGINIA.

Землі на продаж не багато. Тому нехай кожний
спішить, щоб забезпечити собі сталу роботу. Покинь-
те мійські думи, майні та гучні фабрики, де
дрожить що хвиля своє життя, а йдіть на сільський
воздух, чисту та адову воду, азійте безжурно
на лоні природи у вічно зеленій Вірджинії. Будова
двох великих фабрик уже кінчає ся, а роботу дста-
нуть там лиш сі, що купили фарму або лоту. Доси
осіло там вже около 2½ родня руських а польських
до 60. Руська колонія полежена осібно. Земля пре-
красна і богата. Скоро лиш збільшиться ся число Ру-
синів, сейчас буде поставлена руська церква. Місце
під церкву і на двиятар уже готове.

Майнер! Спішіть ся, поки маєте нагоду.
Прому явити ся лично найіаіаііше о 11-й год.
перед полуднем кожного віатірка.

По всякій інформації пишіть до руського агента Ва-
сильа Матоліча. Адресуйте:

В. МАТОЛІСН,
821 N. Franklin St., Philadelphia, Pa.

Позахатні робітники.

Робітники, виставлені на холод і вохкість,
уникнуть докучливих болів ревматизму і невраль-
гії, уживаючи д-ра Ріхтера „Pain Expeller-у“ в
хвилі, коли почують перші кольки (ломаня).

Сей лік має запевнену постійну славу від 43
літ. Уживають його скрізь по цілім світі, а ді-
стати його можна у всіх другсторях Злучених
Держав по 25 і 50 центів за фляшку.

Уживайте його також в случаях напруже-
ня мускулів, звихнень, болів в суставах,
в боці і в грудях, болю зубів, уший і жо-
лудкових корчів.

Повне поученє в руській мові знаходиться
в кожній коробці.

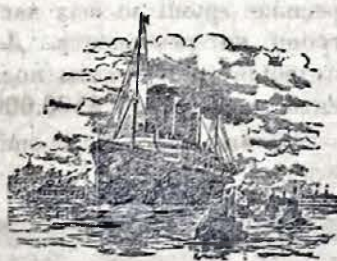
Будьте уважні і вистерігайте ся численних
наслідувань. Правдивий Pain Expeller знаходить
ся тільки в такій коробці, яка тут представлена
на образку.

Сей лік вирабляють

F. Ad. Richter & Co.
213—215 Pearl Str., New York City

ТАНА ПРОДАЖА ШИФКАРТ.

Одинока руська агенція шифкартова в Нью Йорку.

ВАЖНЕ! По причині конкуренції між літнями, можете
від нас відіхати до Старого Краю найменшим кош-
том на добрих, пошпінних шифах на Гамбург, Бремен, Роттердам
і Антверпен.

Желаячи скористати в нагоді низької ціни, повинні удавати
ся до нас зі всякими вапятами о інформації і о час відліну
кораблів.

Жиючим подальше від Нью Йорку, завчасу замовляємо місця
на шифах, як і наші агенти зустрічають пасажирів на стаціях
(депор) в Нью Йорку. Ми стараємо ся о вигоду пасажирів, як та-
кож і про їх багажі і нічліг.

КРАЯНИ! По що йти до чужих, котрі Вас не розуміють,
коли можете удати ся до нас так, як до свого дому.
Хто має замір їхати до старого краю, або спроводити кого до
Orchard 887.

Удавайте ся особисто, листовно або по телефоні до:

G. KUNASHEVSKY, 179 East 3rd Str., New York, N. Y.

Зовсім даром!

Ми висилаємо грамофони всім нашим землянам у
всі сторони Зл. Держав без одного цента задатку.
Земляки ведучі з нами діла не ризикують нічо-
го, бо кожний може машину випробувати, а коли
вона йому не подобає ся, то може її не брати.

Подайте нам лише свою адресу, а ми Вам вишлемо
наш каталог, з котрого можете вибрати собі такий гра-
мофон, який Вам подобає ся.

Гарантія наших грамофонів на 5 літ.

Продажа за готівку або на рати!

Продаємо також всі можливі інструменти за готівку або
на сплату.

ПОДЕЙМІ! Ю-цалей рекорди найславніших русько-україн-
ських співів з Львова, Київ, Кракова і Варшави.
GLOBE RECORD and SUPPLY CO.,
131 E. 7th ST. NEW YORK, N. Y.

